REPUBLIKA E SHQIPËRISË

AUTORITETI I KONKURRENCËS

KOMISIONI KONKURRENCËS

Nr. 158/5 prot. Tiranë, më 11.05.2023

VENDIM

Nr. 983, Datë 11.05. 2023

"PËR PËRJASHTIMIN NGA NDALIMI TË MARRËVESHJES SË LIDHUR NDËRMJET SHOQËRIVE PHILIP MORRIS PRODUCTS S.A DHE KT&G CORPORATION"

Komisioni i Konkurrencës me pjesëmarrjen e:

Z.	Denar BIBA	Kryetar
Znj.	Leida MATJA	Zv/Kryetar
Znj.	Adriana BERBERI	Anëtar
Znj.	Rezana KONOMI	Anëtar
Z.	Durim KRAJA	Anëtar

Në mbledhjen e tij të datës 11. 05. 2023, shqyrtoi çështjen me:

Objekti: Shqyrtimi i relacionit të Sekretarit të Përgjithshëm lidhur me përjashtimin nga ndalimi të marrëveshjes së lidhur ndërmjet shoqërive Philip Morris Products S.A dhe KT&G Corporation.

Baza Ligjore: Neni 4, neni 5, neni 6, neni 24, shkronja (d), neni 26 dhe nenet 48-52 të ligjit nr. 9121, datë 28.07.2003 "Për mbrojtjen e konkurrencës", i ndryshuar; Udhëzimi "Për formën e njoftimit të marrëveshjeve"; Rregullorja "Për Përjashtimin në Bllok të Kategorive të Marrëveshjeve Vertikale dhe Praktikave të Bashkërenduara"; Rregullorja "Për kategoritë e Marrëveshjeve të Specializimit"; Udhëzimi "Për vlerësimin e marrëveshjeve vertikale".

Komisioni i Konkurrencës pas shqyrtimit të relacionit të Sekretarit të Përgjithshëm lidhur me përjashtimin nga ndalimi të marrëveshjes së lidhur ndërmjet shoqërive Philip Morris Products S.A dhe KT&G Corporation dhe raportit të Drejtorisë së Analizës dhe Studimit të Tregjeve "Për përjashtimin nga ndalimi të marrëveshjes së lidhur midis shoqërive Philip Morris Products S.A dhe KT&G Corporation",

VËREN SE:

I. Procedura e ndjekur:

Në zbatim të nenit 49 të ligjit nr. 9121 datë 28.07.2003 "Për mbrojtjen e konkurrencës", pranë Autoritetit të Konkurrencës është depozituar kërkesa për përjashtimin nga ndalimi të marrëveshjes së nënshkruar ndërmjet palëve Philip Morris Products S.A dhe KT&G Corporation.

Palët njoftuese kanë depozituar dokumentacion e kërkuar në zbatim të nenit 49 të ligjit dhe Udhëzimi "Për formën e njoftimit të marrëveshjeve".

Referuar marrëveshjes së lidhur në datë 30 Janar 2023, palët në marrëveshje janë:

KT&G Corporation (KT&G) është një shoqëri aksionare, e themeluar sipas legjislacionit korean, me objekt aktiviteti: prodhimin dhe shitjen e cigareve dhe materialeve në lidhje me to, prodhimin dhe shitjen e ushqimeve dhe pijeve dhe gjithashtu është e specializuar në fushën e biofarmaceutikes dhe produkteve të bukurisë.

KT&G Corporation nuk është aktualisht aktive në Shqipëri.

Philip Morris Products S.A (PMI) është një shoqëri anonime, e themeluar sipas ligjeve të Zvicrës, me objekt aktiviteti: prodhimin dhe shitjen e produkteve të duhanit, i të gjitha produkteve që përmbajnë nikotinë dhe i pajisjeve dhe aksesorëve që lidhen me to.

Philip Morris Products S.A është prezente në Shqipëri përmes shoqërisë Philip Morris Albania SHPK. Philip Morris Albania SHPK është një shoqëri me përgjegjësi të kufizuar, e themeluar sipas legjislacionit shqiptar, me objekt aktiviteti: blerjen, shitjen, importin dhe eksportin e produkteve të duhanit dhe mallrave të tjera të konsumit, përfshirë pajisjet elektrike.

II. Marrëveshjet

Marrëveshja Kuadër për Tregtimin dhe Licencën e Teknologjisë, parashikon që të gjitha detyrimet që kanë të bëjnë me shfrytëzimin dhe shpërndarjen e produkteve të KT&G nga PMI do të jenë pjesë integrale e saj, si dhe do të rregullojë ekskluzivisht kushtet sipas së cilave shërbimet ofrohen dhe produktet prodhohen, paketohen dhe furnizohen tek PMI dhe/ose Filialet e saj, dhe asnjë kusht tjetër nga KT&G ose ndonjë palë e tretë nuk do të zbatohet për këto shërbime ose për furnizimin, prodhimin, paketimin dhe dërgimin e Produkteve.

Bazuar në nenin 2 "Emërimi i Shpërndarësit Ekskluziv" dhe nenin 3 "Tregtimi i Platformave të Portofolit" të "Marrëveshjes Kuadër për Tregtimin dhe Licencën e Teknologjisë", KT&G do t'i japë PMI-së të drejta ekskluzive, si distributor ekskluziv, për të tregtuar *produktet e platformës së portofolit* të KT&G, i cili përfshin pajisjen specifike KT&G, materiale konsumi dhe aksesorët KT&G, në tregjet jashtë Republikës së Koresë së Jugut dhe Rusisë. PMI do të tregtojë dhe do të shpërndajë gjatë gjithë kohës Produktet e secilës Platformë Portofoli, të zgjedhur prej saj në përputhje me kushtet e Marrëveshjes.

Kohëzgjatja e dispozitave të ekskluzivitetit dhe të detyrimeve jo-konkurruese është në përputhje me "Marrëveshjen Kuadër për Tregtimin dhe Licencën e Teknologjisë", për një periudhë fillestare prej pesë vjetësh, me synim zgjatjen e afatit për një periudhë të njëpasnjëshme pesë (5) vjeçare.

Referuar nenit 7, të "Marrëveshjes Kuadër për Tregtimin dhe Licencën e Teknologjisë", PMI do të ndërmarrë angazhime të konsiderueshme vëllimore për materialet e konsumueshme, të cilat do

të sigurojnë furnizimin e vazhdueshëm të produkteve KT&G, në tregjet jashtë Republikës së Koresë së Jugut dhe Rusisë.

Palët do të ruajnë të drejtat ekskluzive përkatëse për të drejtat e ndërlidhura të pronësisë intelektuale dhe markat tregtare të KT&G, të nevojshme për të tregtuar Platformat e Portofolit sipas "Marrëveshjes Kuadër për Tregtimin dhe Licencën e Teknologjisë".

PMI do të ketë të drejtën të importojë, eksportojë, shfrytëzojë, mbajë, tregtojë, dhe/ose të shpërndajë produktet e platformave të portofolit në tregje.

PMI dhe KT&G, do të krijojë një Komitet Drejtues për të diskutuar çështje të tilla si përmirësimet e kërkuara nga PMI, në Platformat e Portofolit të KT&G.

PMI do të ketë të drejtën e shprehur dhe të vetme për të marrë të gjitha vendimet tregtare në lidhje me platformat e portofolit në tregje, duke përfshirë planet e marketingut, shitjet në internet, kanalet, çmimet dhe, në varësi të Udhëzimeve të Markës siç janë planifikuar në "Marrëveshjen për Licencën e Markës Tregtare", mjete e marketingut.

Marrëveshja për Licencën e Markës Tregtare dhe të drejtat e dhëna PMI-së në lidhje me PI-në (Pronësia Intelektuale) e markës KT&G, do të ekzistojnë paralelisht, por të pavarura nga "Marrëveshjes Kuadër për Tregtimin dhe Licencën e Teknologjisë", në mënyrë që kjo e fundit të skadojë ose të përfundojë, por që kjo Marrëveshje dhe të drejtat e dhëna PMI-së, sipas saj do të vazhdojnë për afatin e mbetur në fuqi të kësaj Marrëveshje (subjekt i çdo rinovimi) dhe për sa më sipër, Palët dëshirojnë të lidhin këtë "Marrëveshje për Licencën e Markës Tregtare", si një nga dokumentet e transaksionit.

Referuar nenit 2.1 dhe 3.1 " Të drejtat Ekskluzive" të "Marrëveshjes për Licencën e Markës Tregtare", KT&G do t'i japë PMI-ë të drejta ekskluzive për markat e saj më qëllim tregtimin e produkteve KT&G.

Palët gjithashtu kanë përcaktuar në "Marrëveshjen për Licencën e Markës Tregtare", një afat bashkëpunimi, për një periudhë fillestare prej (15) vjetësh. KT&G nuk do të jetë në gjendje ti shfrytëzojë ato marka gjatë gjithë kohëzgjatjes së Marrëveshjes për Licencën e Markës Tregtare dhe për një periudhë të shkurtër pas përfundimit të saj.

Në varësi të përjashtimeve në Marrëveshjet Kalimtare, të drejtat e ekskluzivitetit të përcaktuara më sipër do të zbatohen nga data e hyrjes në fuqi deri skadimin ose përfundimin e afatit të licencës.

Gjithashtu do të ketë të drejtën të tregtojë çdo produkt të ri "smoke-free", bazuar në sistemet e teknologjisë që KT& G zhvillon në të ardhmen, duke përfshirë cigaret elektronike, me kusht që palët të bien dakord për këtë qëllim më tej në procedurën e së drejtës së ofertës së parë.

Referuar "***Marrëveshjes së Shërbimit për Furnizimin dhe Logjistikën***", objekti dhe zbatimi i kësaj Marrëveshje është i kufizuar në furnizimin e produkteve dhe shërbimeve nga KT&G për PMI -në dhe vendosjen e kuadrit për të drejtën e PMI-së, për të bashkëpaketuar produktet.

III. Baza ligjore

Përjashtimi nga ndalimi i marrëveshjeve vlerësohet në zbatim të nenit 5 të ligji nr. 9121, datë 28.07.2003 "Për mbrojtjen e konkurrencës", në të cilin parashikohet përjashtimin individual i marrëveshjeve nga zbatimi i nenit 4 të ligjit.

Neni 4 i ligjit ndalon të gjitha marrëveshjet të cilat kanë si objekt ose si pasojë pengimin, kufizimin ose shtrembërimin e konkurrencës në treg.

Marrëveshjet përjashtohen nga ndalimet e nenit 4 të ligjit nr. 9121/2003 në rastet kur kontribuojnë në përmirësimin e prodhimit ose të shpërndarjes së produkteve ose në nxitjen e progresit teknologjik apo ekonomik nëse një pjesë e mjaftueshme e këtyre përfitimeve shkon në favor të klientëve dhe të konsumatorëve dhe kur:

1) Nuk përmban kufizime të veprimtarive të ndërmarrjeve pjesëmarrëse, që nuk janë të domosdoshme për të arritur objektivat e sipërpërmendur;

2) Nuk kufizon, në mënyrë të ndjeshme, konkurrencën në lidhje me produktet apo shërbimet, objekt i këtyre marrëveshjeve.

Procedurat e përjashtimit të një marrëveshje nga ndalimi janë parashikuar në Seksionin II të ligjit nr. 9121, datë 28.07.2003 "Për mbrojtjen e konkurrencës", (nenet 48-52), ndërkohë që aktet nënligjore përfshijnë: Udhëzimin "Për formën e njoftimit të marrëveshjeve"; Rregulloren "Për kategoritë e Marrëveshjeve të Specializimit"; Rregulloren "Për Përjashtimin në Bllok të Kategorive të Marrëveshjeve Vertikale dhe Praktikave të Bashkërenduara" dhe Udhëzimin "Për vlerësimin e marrëveshjeve vertikale".

Marrëveshjet e njoftuara rezultojnë në një marrëdhënie komplekse biznesi në formën e një marrëveshje horizontale mes konkurrentësh, të cilët ofrojnë të drejta ekskluzive në një nivel tjetër tregtimi (shpërndarje), marrëdhënie vertikale, përcaktojnë dhënien e të drejtës së pronësisë intelektuale për produktet, realizojnë prodhim të përbashkët, rregullojnë marrëdhëniet në fushën kërkim-zhvillimit duke i dhënë marrëveshjes elementet e një marrëveshje specializimi.

Nga vlerësimi i marrëveshjeve është konstatuar se dhënia e ekskluzivitetit, duke emëruar PMI si shpërndarës ekskluziv të produkteve të KT&G, përbën thelbin e marrëveshjeve. Dispozitat e tjera nëpërmjet të cilës, KT&G transferon ose i jep PMI të përdorë të drejtat e pronësisë intelektuale, apo marrëdhëniet e kërkim zhvillimit, nuk përbëjnë qëllimin parësor të marrëveshjes dhe lidhen drejtpërdrejtë me shpërndarjen e produkteve të dakortësuara.

Palët në marrëveshje kanë bërë vetëvlerësimin e përputhshmërisë së marrëveshjes ligjin nr. 9121/2003 dhe Rregulloren "Për Përjashtimin në Bllok të Kategorive të Marrëveshjeve Vertikale dhe Praktikave të Bashkërenduara", duke evidentuar se marrëveshja është në përputhshmëri të plotë me ligjin nr. 9121, datë 28.07.2003 "Për mbrojtjen e konkurrencës", Udhëzimin "Për formën e njoftimit të marrëveshjeve" dhe Rregulloren "Për Përjashtimin në Bllok të Kategorive të Marrëveshjeve Vertikale dhe Praktikave të Bashkërenduara" dhe për këtë arsye kërkojnë nga Autoriteti i Konkurrencës konfirmimin mbi këtë përputhshmëri.

Mbështetur në Udhëzimin e Komisionit të Konkurrencës "Për vlerësimin e marrëveshjeve vertikale", Marrëveshja Kuadër (bashkë me marrëveshjet e tjera) klasifikohet si një marrëveshje vertikale e tregtimit pasi ka qëllim shitjen me shumicë të produkteve pa djegie që përmbajnë nikotinë.

IV. Analiza e konkurrencës

Në bazë të nenit 3, pika 7 të ligjit nr. 9121 datë 28.07.2003 "Për mbrojtjen e konkurrencës", dhe Udhëzimit "Për përcaktimin e tregut përkatës", tregu përkatës përbëhet nga tregut përkatës i produktit dhe tregu përkatës gjeografik. Përcaktimi i tregut përkatës, si në atë të produktit dhe në atë gjeografik, ka një ndikim vendimtar në vlerësimin e strukturës së tregut dhe sjelljes së konkurrentëve në treg.

Që nga nënshkrimi i Marrëveshjeve origjinale, janar 2020, PMI ka hedhur në treg produktet "smoke - free" të KT&G në mbi 30 vende në mbarë botën, përkatësisht në Evropë, Azi Qëndrore, Azi, Amerika Jugore dhe Qendrore dhe Lindjen e Mesme. PMI do të kontribuojë me burimet, njohuritë dhe infrastrukturën e saj për tregjet ndërkombëtare, duke u dhënë konsumatorëve për herë të parë qasje ndaj produkteve "smoke-free" të KT&G, duke përshpejtuar arritjen e vizionit të PMI për një të ardhme "smoke-free", duke bërë të mundur që KT&G të përfitojë nga eksperienca teknike, shkencore dhe ndërkombëtare për të ndihmuar duhanpirësit e rritur të kalojnë në alternativa më të mira.

Përveç produkteve LIL dhe FIIT që shpërndahen nga PMI, KT&G tregton aktualisht në Shqipëri, cigaret e saj në tregun shqiptar (d.m.th. produkte duhani konvencionale, të djegshme, markat ESSE dhe PINE).

Në Shqipëri, produktet konvencionale të duhanit (dhe veçanërisht cigaret) përfaqësojnë pjesën më të rëndësishme të tregut të produkteve që përmbajnë nikotinë. Produktet alternative/produktet pa djegie që përmbajnë nikotinë janë një segment i tregut në zhvillim, me dinamizëm dhe inovacion të vazhdueshëm, krahasuar me produktet konvencionale. Ekzistojnë ngjashmëri dhe ndryshime të produkteve pa djegie që përmbajnë nikotinë dhe produkteve konvencionale të duhanit, me një trend të rritjes së vizibilitetit/pranisë së tyre në treg dhe kalimit nga produktet konvencionale në ato alternative nga konsumatorët.

Nga këndvështrimi i kërkesës, çdo shkallë e zëvendësueshmërisë midis produkteve "smoke–free" dhe produkteve tradicionale të djegshme të duhanit është e kufizuar dhe asimetrike, pasi përdoruesit e produkteve të djegshme mund të kalojnë në produktet "smoke-free", por këta të fundit nuk do të kalojnë domosdoshmërisht te cigaret tradicionale. Për këtë arsye, furnizuesit e produkteve "smoke-free", duhet të konkurrojnë me produktet tradicionale të djegshme për sa i përket çmimit, cilësisë, shijes, lehtësisë së përdorimit etj, ndërsa furnizuesit e produkteve tradicionale të djegshme nuk përballen me të njëjtat kufizime konkurruese lidhur me produktet "smoke-free".

Nga këndvështrimi i ofertës, produktet "smoke-free", të tilla si produktet e duhanit me ngrohje ose cigaret elektronike, kërkojnë njohuri të konsiderueshme si dhe investime të konsiderueshme

kërkimore dhe zhvillimore. PMI ka realizuar më shumë se 10.5 miliardë dollarë investime në këtë kategori produktesh deri më sot.

Referuar analizës së tregut përkatës, në raportin e vlerësimit të përjashtimit nga ndalimi të kësaj marrëveshje, tregu përkatës i produktit do të përcaktohet *tregu i shitjes me shumicë të produkteve pa djegie që përmbajnë nikotinë* dhe tregu përkatës gjeografik do të përcaktohet *territori kombëtar i Republikës së Shqipërisë.*

Bazuar në vlerësimet e brendshme të PMI konstatohet se tregu i produkteve pa djegie, është një treg shumë i vogël krahasuar në tregun e shitjes së cigares tradicionale, duke zënë gjatë vitit 2022 rreth 4% të gjithë tregut të cigareve. Pjesa e tregut e produkteve pa djegie të PMI dhe KT&G është 2.8% ndërkohë që në tregun e cigareve tradicionale pjesa e tregut e produkteve të PMI është 37.7%, me konkurrentë të afërt KARELIA TABACCO.

Lidhja e marrëveshjeve nuk do të ndikojë aktivitetin ekonomik të PMI, e cila do të ruajë portofolin e saj të gjerë të alternativave ndaj produkteve konvecionale të duhanit dhe do të vazhdojë të paraqesë një gamë të gjerë të konsumatorëve me shije, çmime dhe zgjedhje të ndryshme teknologjike për të inkurajuar kalimin e tyre drejt produkteve "smoke-free".

Nëpërmjet këtij transaksioni, konsumatorët e produktit "smoke-free" të KT&G do të përfitojnë nga eksperienca e PMI-së, rrjeti tashmë i konsoliduar i shpërndarjes dhe mbështetja e shitjeve post-blerje, një cilësi më të mirë shërbimi.

Marrëveshjet e lidhura mes palëve do të sjellin rezultate pozitive për sa i përket konkurrencës, pasi PMI do të vazhdojë të zgjerojë shitjen e produkteve "smoke-free" të KT&G jashtë Republikës së Koresë, duke rritur markën ndërkombëtare të kësaj të fundit dhe duke zhvilluar praninë e saj në treg në shumë juridiksione. PMI do të kontribuojë me burimet, eksperiencën dhe infrastrukturën e saj për të ruajtur përfitimet e arritura në rrjedhën e marrëdhënieve ekzistuese strategjike të palëve dhe do të ndihmojë në sigurimin e konsumatorëve në juridiksione shtesë për të parën herë aksesin në produktet "smoke-free" të KT&G, duke përshpejtuar kështu arritjen e PMI-së për të realizuar vizionin e një të ardhmeje "smoke-free".

Marrëveshja Kuadër për Tregtimin dhe Licencën e Teknologjisë, Marrëveshja për Licencën e Markës Tregtare dhe Marrëveshja e Shërbimit për Furnizimin dhe Logjistikën nuk çon në parandalimin, kufizimin dhe shtrembërimin e konkurrencës në tregun përkatës duke mos qenë marrëveshje kufizuese sipas nenit 4/1 të ligjit nr. 9121, datë 28.07.2003 "Për mbrojtjen e konkurrencës".

Në zbatim të Rregullores "Për Përjashtimin në Bllok të Kategorive të Marrëveshjeve Vertikale dhe Praktikave të Bashkërenduara" dhe Udhëzimit "Për vlerësimin e marrëveshjeve vertikale", analiza e efekteve që këto marrëveshje do të kenë në tregun e shitjes me shumicë të produkteve pa djegie që përmbajnë nikotinë, do të vlerësohet për një periudhë kohore 2 vjeçare.

Për sa më sipër, ky njoftim nuk përmban kufizime të veprimtarisë së ndërmarrjeve pjesëmarrëse dhe nuk kufizon konkurrencën në lidhje me produktet objekt i marrëveshjeve. Këto marrëveshje do të ndihmojnë në rritjen e prodhimit, gjenerimin e efekteve pozitive për konsumatorët dhe konkurrencën në tregun shqiptar në përgjithësi, duke përfshirë një përzgjedhje më të gjerë dhe me

më shumë alternativa në produktin e cigareve pa djegie, zgjerimin e rrjetit të shpërndarjes dhe do të rrisin mundësinë e zgjedhjeve konsumatore për produkte të reja.

PËR KËTO ARSYE:

Komisioni i Konkurrencës, në bazë të nenit 24, shkronja d dhe nenit 50 pika 1 të ligjit nr. 9121, datë 28.07.2003 "Për mbrojtjen e konkurrencës",

VENDOSI:

1. Të përjashtojë nga ndalimi "Marrëveshjen Kuadër për Tregtimin dhe Licencën e Teknologjisë", "Marrëveshjen për Licencën e Markës Tregtare" dhe "Marrëveshjen e Shërbimit për Furnizimin dhe Logjistikën", të lidhura ndërmjet palëve Philip Morris Products S.A dhe KT&G Corporation.

2. Afati i përjashtimit të marrëveshjeve të jetë për një periudhë 2 (dy) vjeçare, nga marrja e këtij vendimi.

3. Ngarkohet Sekretari i Përgjithshëm për njoftimin e palëve dhe dërgimin e vendimit pasi të bëhen pagesat që parashikon rregullorja "Për caktimin e shpenzimeve për ndjekjen e procedurave pranë Autoritetit të Konkurrencës".

Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

KOMISIONI I KONKURRENCËS

Leida MATJA	**Rezana KONOMI**	**Adriana BERBERI**	**Durim KRAJA**
( )	( )	( )	( )
Zv/Kryetar	**Anëtar**	**Anëtar**	**Anëtar**

Denar BIBA

( )

Kryetar

REPUBLIKA E SHQIPËRISË AUTORITETI I KONKURRENCËS